

AMA HORO

Jaargang 29 – 2020

Aflevering 75

Stichting

bondeko

AMAHORO is een uitgave van de stichting **Bondeko**, opgericht december 1982, met het doel:

“Het verlenen van steun aan ontwikkelingslanden bij de medische verzorging en het geven van opleiding en studie, een en ander in de ruimste zin des woords.”

(Artikel 2 van de statuten)

Redactie: Theo Groot
P.O. Box 28350
Kampala - Uganda
Email: theogroot@me.com

Bestuur Stichting Bondeko
Vrolijkstraat 266 G
1092 TX Amsterdam
www.stichtingbondeko.nl
info@stichtingbondeko.nl

Abonnementsprijs 2020 €15,00
Abonnementsgeld & giften op ING rekening:
IBAN: NL02INGB0005467583 / BIC: INGBNL2A

Ontwikkelingswerkers in de derde wereld komen in aanmerking voor gratis toezending.

Oplage nr. 74 : 170 exemplaren

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Bondekoschool in coronatijd	4
Coronanieuws uit Uganda	8
Mis Uganda	9
Nieuwe hoofdonderwijzer	12
Mooi eenvoudig materiaal	13
Project Bondeko professionals	16
Corona woordzoeker	19

Voorwoord

Joost Hetsen

Helaas is het niet bij één corona uitgave van de Amahoro gebleven. Op het moment van schrijven zijn er net weer strengere maatregelen aangekondigd. Het virus grijpt opnieuw om zich heen en in mijn woonplaats (Amsterdam) gaat het helemaal mis. Het lijkt er op dat we in Nederland, maar ook in de rest van de wereld voorlopig nog niet van het virus af zijn. Afrika is helaas geen uitzondering. Naast de directe gevolgen van het virus zijn er effecten van een lockdown, die ook in Uganda sterk gevoeld worden. In de vorige Amahoro deden we met een inlegvel een oproep voor extra steun ten behoeve van stoepwerk om in deze situatie te helpen.

**Het is hartverwarmend om te zien
in welke mate daaraan gehoor is gegeven.**

Hartelijk dank hiervoor!

We hebben de veertig armste gezinnen extra te eten kunnen geven. En we hebben ook individuele gevallen gesteund in de vorm van voedsel en medische zorg. Zo hopen we op kleine schaal grote impact te hebben.

Theo vertelt uitgebreid over de situatie in Uganda. De school is al een half jaar dicht. De manier waarop we met leerkrachten en leerlingen omgaan is (helaas) vrij uniek. Onderwijs in Uganda is voor bijna alle particuliere scholen business. Als er geen inkomsten in de vorm van schoolgeld zijn, wordt geen winst gemaakt. Dan wordt gesneden in de uitgaven en krijgt het personeel geen salaris meer. Hoewel het niet gemakkelijk gaat, houdt de Bondekoschool zoveel mogelijk het personeel aan het werk en houden we de leerlingen op een creatieve manier bezig. Hopelijk kan de school weer snel open, want dat is voor iedereen het beste.

In februari zijn er verkiezingen. Dat is meestal een onrustige periode en de verwachting is dat de scholen tot die tijd nog wel dicht zullen blijven.

Als de boel wat normaliseert kan Marieke ook terug naar Uganda. In plaats van de geplande drie jaar in Uganda, staat ze nu voor de klas in Nederland. Een hele verandering schrijft ze.

Nog voor de coronacrisis is David als nieuwe hoofdonderwijzer aangesteld. Ondanks alle moeilijkheden gaat hij voortvarend te werk. Hij stelt zich in deze Amahoro aan u voor.

Helaas heeft het verslag van Rixt' haar bezoek aan Uganda de vorige Amahoro niet gehaald. Daarom leest u het in deze uitgave. Een bijdrage die we u natuurlijk niet willen onthouden. Rixt gaat bijna ieder jaar een aantal weken naar Uganda en is daarmee een constante steun voor de kwaliteit op de school.

Het fonds waar we via Partin een aanvraag hebben ingediend kwam in juli met het verlossende woord. Ze willen ons project ondersteunen. Het is een mooie opsteker. Het project is gericht op het ondersteunen van oud leerlingen die nu voor zichzelf de kost moeten verdienen. We vertellen u meer over de club die ons steunt en over de inhoud van het project. Tenslotte nog de puzzel van Lotty. Daar rolt een mooi zinnetje uit.

Veel leesplezier gewenst!

Bondekoschool in coronatijd

Theo Groot

De school

Op 18 maart ging de school dicht en een week later ging het hele land in een lockdown die zou duren tot begin mei. Ondertussen is er heel wat water door de Nijl gestroomd en jammer genoeg is de school nog steeds gesloten en ziet het er niet naar uit dat we dit jaar nog opengaan. De verwachting is nu dat we na de presidents- en parlementsverkiezingen begin februari volgend jaar met een nieuw schooljaar gaan beginnen. Kortom een heel jaar 'verloren'. De onderwijssector in Uganda gaat door een moeilijke tijd. Veel kinderen (ongeveer 30% de kinderen op de lagere- en meer dan 50% op de middelbare school) gaan naar privéscholen. Daar moet je je geen scholen voor rijke ouders bij voorstellen, maar gewoon scholen, zoals de onze, die zonder enige overheidssubsidie onderwijs geven aan kinderen omdat de overheid er gewoon niet in slaagt alle kinderen goed onderwijs te geven. Veel van die scholen verkeren momenteel in grote financiële problemen. Onderwijzers worden sinds maart niet meer betaald, veel kosten zoals voor onderhoud en bewaking liepen gewoon door. Veel eigenaren van de scholen hebben bankleningen waarvoor al een tijd geen rente en aflossing wordt betaald. De overheid heeft tot nu toe nog geen vinger uit gestoken om deze privéscholen te helpen. Sommige scholen hebben naar we horen definitief de deuren gesloten en hun gebouwen omgebouwd tot wooneenheden.

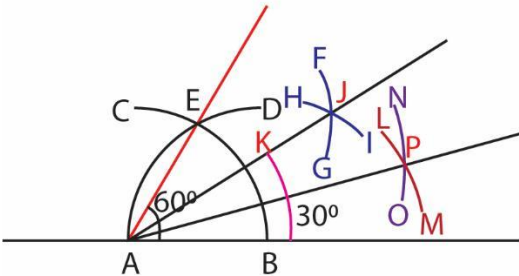
Crisis in het onderwijs

Zoals Willem van Hanegem (en niet Cruiff) al zei: "elk nadeel heeft zijn voordeel". De regering wordt nu geconfronteerd met een grote crisis in het onderwijs die ze grotendeels over zichzelf heeft afgeroepen. Door onderwijs te privatiseren en toe te staan dat onderwijs ook gecommmercialiseerd werd, zal straks blijken dat er voor veel kinderen geen plaats meer is op een school. Een onderwijs dat ook volstrekt niet aansluit bij de werkelijkheid waarin kinderen en jongeren leven. Een voorbeeld is het 'rekenen' dat onze kinderen krijgen in de twee hoogste klassen van het lager onderwijs. Dat is hogere wiskunde en komt in Nederland pas ergens in het tweede of derde jaar van de middelbare school aanbod. Ze leren over venndiagrammen en moeilijk hoeken berekenen. Ondertussen kennen ze de tafels niet en wordt voor alles een rekenmachientje bij gehaald.

Wie weet leidt de Covid crisis nog wel tot beter onderwijs. Dat zou in ieder geval wel moeten. Terwijl ik dit schrijf hoor ik dat het hoofdgebouw van Makerere universiteit, de oudste universiteit van heel Oost Afrika, vannacht is afgebrand. Symbolisch?

How to prepare angle 15

1. (i) By bisecting angle 30°
2. (ii) Place a protractor at K and make an arc NO
3. (iii) Without adjusting the size of protractor; place it at B and make an arc LM to intersect at P
4. (iv) Draw a line from A through P
5. (v) Angle $JAB = 30^\circ$

Wat gedaan?

Wij hebben in de afgelopen maanden gedaan wat we konden. Na veel tegenwerking van de onderwijsinspectie in het begin mochten we dan eindelijk iets gaan organiseren voor de kinderen thuis. Tot september was dat vooral werkbladen maken, die rondbrengen, weer ophalen, nakijken en teruggeven zodat kinderen in ieder geval nog wat in een leerritme bleven. Alle hoop was toen nog dat de school eind augustus weer open zou gaan. Ook onderwijzers hebben we tot eind augustus doorbetaald. Ik denk dat wij in het 'privé' onderwijs zo ongeveer de enige waren. De vier onderwijzers die ons de afgelopen twee jaar op een minder prettige manier hebben laten zitten, keken nu jaloers toe hoe iedereen bij ons nog gewoon maandelijks geld op de rekening kreeg. Ik kon de humor er wel van inzien moet ik zeggen.

Groepsvorming

Vanaf 1 september rollen we een speciaal thuis programma uit waarvoor we in totaal 4 leerkrachten plus de directeur in dienst hebben gehouden. Andere leerkrachten krijgen een soort wachtgeld en zijn naar hun dorp teruggegaan. Van de 237 kinderen zijn er nog 197 thuis en in de buurt, de andere 40 zijn vaak naar het dorp gebracht. Deze logeren bij de grootouders of andere familieleden omdat hun ouders over onvoldoende middelen beschikken om voor hun kinderen te zorgen. De 197 thuiswoners hebben we gegroepeerd in 30 groepjes van kinderen die dicht bij elkaar wonen. Al die groepjes hebben zelf activiteiten gekozen die ze met elkaar gaan doen. Sommigen gaan wat mesthaantjes houden, anderen telen groenten, weer anderen hebben een handeltje in oliebollen. De vier onderwijzers bezoeken elk elke dag 2 groepjes zodat elk groepje minstens twee keer in de week een onderwijzer op bezoek krijgt. Ze blijven ongeveer drie uur per keer.

Er is een kringgesprek met de kinderen van dat groepje, er wordt gewerkt met werkbladen die op school gemaakt worden en er worden spelletjes gedaan. Verder wordt hun groeps activiteit bekeken en besproken. Aan het eind leest de onderwijzer in de kring een verhaal voor.

Eens in de week brengt een van de onderwijzers een chapatie (een soort pannenkoek) mee voor elk kind. Deze worden op school gebakken. Dat gebeurt door de dames van de keuken die we gewoon in dienst hebben gehouden net als de twee beveiligers die 's nachts en in het weekend voor de beveiliging zorgen.

Iedereen is laaiend enthousiast over de aanpak. Kinderen op de eerste plaats, maar ook de ouders en de onderwijzers. Dit programma loopt tot midden december.

Oog op thuissituatie

Door de huisbezoeken kunnen we ook de thuissituatie van de kinderen goed in de gaten houden. Een van de vrouwelijke onderwijzers houdt een speciaal oog op de meisjes. Tot nu toe hebben we nog geen gevallen van echt huishoudelijk geweld gevonden. Wel bleek dat veel kinderen (jongens en meisjes) soms veel en zwaar werk moesten doen. Onderwijzers gaan dan het gesprek aan met de ouders of verzorgers en dat helpt meestal wel. Door hen een programma aan te bieden hebben ze nu ook een goed excuus 😊.

Ook hebben we een aantal gezinnen gevonden, allemaal alleenstaande moeders, waar de situatie echt heel zwaar is. Vaak wordt daar maar één keer per dag gegeten: posho met een vaag sausje. Daarom steunen we nu 12 gezinnen door tweewekelijks een envelop met 30.000 shilling (een kleine 7 euro) te bezorgen. Ik hoef niet te vertellen wat voor impact dat heeft. Het zijn situaties waar je met weinig veel kunt doen.

Toespraak president

En zo proberen we er het beste van te maken. Het is fijn dat we de kinderen kunnen blijven zien en ze toch wat kunnen steunen in voor hen moeilijke tijden. Het liefst zouden de kinderen morgen weer naar school komen, maar voorlopig is dit het beste dat we kunnen doen. Ik moet zeggen dat ik trots ben op ons team en onze samenwerking. Corona heeft iedereen gemotiveerd.

Op zondag 20 september gaf de president, na twee maanden, weer eens een televisie toespraak. Het voorgaande was toen al geschreven. Het belangrijkste nieuws was dat examenklassen op 15 oktober weer mogen beginnen. Dat is natuurlijk fijn voor de kinderen. Voor de scholen is het nog niet zo duidelijk of ze dat wel aankunnen. De kosten zijn namelijk veel hoger dan wat er aan inkomsten (schoolgeld) tegenover staat. Wij gaan in ieder

geval weer open. We hebben 24 kinderen in het laatste jaar en die gaan les krijgen in twee groepen van 12. Dat is vanuit onderwijs oogpunt een ideale situatie. Ik ben heel benieuwd hoe een en ander gaat uitpakken. Ik heb met hoofdonderwijzer David overleg gehad en die gaat de plannen verder uitwerken. Ondertussen gaat het programma bij de kinderen thuis natuurlijk gewoon door.

Coronanieuws uit Uganda

Theo Groot

Vliegveld open

In de televisietoespraak van de president op 20 september vertelde hij dat het vliegveld in Entebbe vanaf 1 oktober weer open gaat. Dat is voorlopig alleen voor toeristen die vanaf het vliegveld rechtstreeks naar hun vakantiebestemming gaan in een park. Vandaar moeten ze ook weer rechtstreeks terug naar het vliegveld, want spontaan contact met de bevolking of wat rondhangen in de stad is er niet bij. Ook ik mag nu het land weer uit en hoef bij terugkeer alleen een negatief resultaat te overleggen dat niet ouder is dan 72 uur.

Dat is natuurlijk een hele opluchting, want de verplichte quarantaine van 14 dagen op eigen kosten in een hotelkamer in Entebbe is niet erg aantrekkelijk. Ook al omdat je dus echt je kamer niet uit mag.

Quarantaine centra vol

Het virus krijgt in Uganda goed voet aan de grond. De quarantaine centra zitten vol. Iedereen die positief getest wordt moet daar verplicht naar toe. Het stimuleert de mensen natuurlijk niet om zich te laten testen, want het zijn echt geen leuke plekken om er 14 dagen opgesloten te zitten.

Op de universiteit van Makerere in Kampala hebben ze onlangs een test gedaan onder al het personeel en mensen die op de campus wonen. In totaal werden 500 mensen getest, waarvan er 60 positief bleken te zijn. Geen van deze mensen had opvallend genoeg geen symptomen. Als op de universiteit al 12 % positief is, hoe hoog moet het dan wel 'down town' zijn in Kampala. Daar krioelt iedereen als voorheen door elkaar. Ook van 'upcountry', dat is het gebied buiten Kampala, horen we meer en meer gevallen die positief testen. Maar... en dat blijft toch wel een groot mysterie: vrijwel niemand heeft symptomen of alleen heel licht. Sinds maart zijn er officieel 60 mensen aan corona overleden.

Verklaringen van een jonge bevolking en veel buiten leven lijken niet afdoende. Dat is immers hetzelfde als in Brazilië en India en daar zijn de cijfers heel anders.

BCG vaccin

Het is al langer bekend dat de vaccinatie tegen tuberculose een verrassende bijwerking bleek te hebben. Mensen leken ook minder vatbaar voor andere infecties. Het leek erop dat het vaccin op de een of andere manier het immuunsysteem versterkte. Nu met Covid wilden onderzoekers dit eens nader bekijken. Zou een vaccinatie met het BCG vaccin ook extra bescherming kunnen bieden tegen Covid?

Medisch personeel van onder meer het Radboud ziekenhuis in Nijmegen kregen het vaccin toegediend. De eerste onderzoeksresultaten laten al wat opmerkelijke zaken zien. Allemaal heel technisch met cytokinen etc. Het is nog te vroeg om conclusies te trekken. Wel lijken mensen die het BCG vaccin hebben toegediend gekregen een milder Covid ziekte verloop te hebben.

BCG zit hier al jaren in het vaccinatie programma. Bijna 90 % van alle kinderen heeft al jaren dit vaccin gehad. Is dit misschien een verklaring? Als dit zo is, dan is het zowel goed als slecht nieuws.

Het goede nieuws is dat we dan in Afrika eindelijk eens beter af zijn. Het slechte nieuws is dat er in Afrika waarschijnlijk door de grote vraag heel snel een tekort aan vaccin gaat ontstaan. Met natuurlijk als gevolg dat met name de Afrikaanse kinderen achter in de rij komen te staan. En ja, ik ben ook met BCG gevaccineerd toen ik naar Zaire vertrok.

Ondanks dat blijf ik voorzichtig. Ik heb niet echt veel zin om hier besmet te raken. Die kansen worden alleen maar groter als grotere aantallen besmet raken. Ze hebben geen symptomen maar dragen het wel over. Dus ga ik vrijwel niet meer naar de stad, houd goed afstand tot iedereen, was mijn handen, rij alleen in de auto en hoop het beste.

Mis Uganda

Marieke Nootenboom

Wat fijn om weer te merken dat nog zo veel mensen betrokken zijn bij de Bondeko school en graag lezen over de verhalen en ontwikkelingen die daar gaande zijn. Een heel aantal maanden geleden was het alweer dat ik voor het laatst schreef. Toen er nog geen corona was... en alles nog ' normaal ' was.

Maar normaal in Uganda is al anders dan het normaal in Nederland. Ik merk dat ik zo ben gaan wennen aan de gang van zaken daar dat ik soms het normaal in Nederland uit het oog verlies. Nu ik alweer bijna 6 maanden in Nederland ben voelt Uganda nog steeds heel dichtbij en verlang ik nog steeds naar terugkeren naar mijn normaal. Ik mis mijn blauwe huisje, mijn katje, de kinderen en collega's, de heerlijke avocado's en mango's, het lekkere weer, de boda boda's, wakker worden van het zingen in de kerk en de kaas van Theo.

Onverwachts terug

We hadden een hectisch maar fijne start van het jaar, met nieuwe enthousiaste leerkrachten, Rixt, Renske en Watze die kwamen, een nieuwe head teacher en vooral heel veel energie om er een top jaar van te maken. Helaas is het dat niet geworden. Na het vertrek van Renske en Watze ben ook ik in april vertrokken. Na 4 weken strenge lockdown en geen uitzicht op het openen van de school, leek het Theo en mijzelf beter om terug te gaan naar Nederland.

Totaal onverwachts was ik weer in Eindhoven. Geen idee voor hoelang, geen idee wat ik hier ging doen en vooral met heel veel ongeloof over hoe dit toch heeft kunnen gebeuren. Eenmaal wat gewend heb ik me kunnen neerleggen bij de situatie waarin ik zat. Ik ben toen eerst in Nederland in de thuiszorg gaan werken. Na een paar maanden miste ik het onderwijs toch te veel. Nu sta ik dan ook weer tijdelijk als invaller voor de klas en heb het hier wel naar mijn zin. Maar toch blijft het spannend, wanneer kan ik weer terug? Gelukkig kwam afgelopen zondag het verlossende woord dat de grenzen weer open gaan en dat P7 (waarschijnlijk) midden oktober terug zal keren naar school. In Uganda mag en kan er steeds meer.

Mijn idee is dan ook om voor het nieuwe jaar weer in Uganda te zijn om verder te gaan waar we met veel goede moed aan begonnen zijn... kwaliteits onderwijs voor iedereen.

Ik hoop jullie de volgende keer vanuit Uganda te kunnen schrijven!

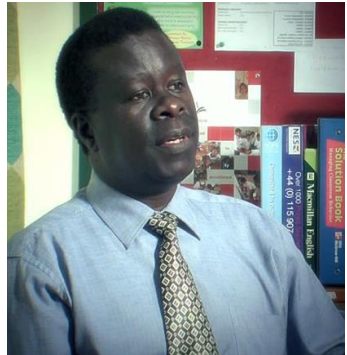
Dankjewel voor alle support en aanmoediging!

Nieuwe hoofdonderwijzer

David Mwesige

Ik ben David Mwesige en sinds januari van dit jaar werk ik op de Bondeko school. Ik ben nu 60 jaar. Enerzijds ben ik de hoofdonderwijzer maar daarnaast werk ik nauw samen met Marieke voor de ontwikkeling van het trainingsprogramma voor onderwijzers. Dat programma ligt overigens nu stil vanwege de Covid pandemie. Dat is enorm jammer, maar we hopen dat we begin volgend jaar de draad weer kunnen oppakken. De school is al sinds half maart dicht. Desondanks proberen we toch onze kinderen thuis te ondersteunen.

Achtergrond

Ik heb mijn hele leven in het onderwijs gewerkt, eerst als onderwijzer op een lokale lagere school. Geleidelijk aan ben ik na mijn basisopleiding tot onderwijzer, in mijn vrije tijd verder gaan studeren. Uiteindelijk ben ik op de universiteit van Makerere afgestudeerd in de specialisatie rekenonderwijs van de basisschool. Ik kwam in dienst bij een Duitse organisatie SOS kinderdorpen. SOS kinderdorpen met een weeshuis en een school waar ook kinderen uit de omliggende gemeenschap naar toe konden. In de zeven jaar dat ik voor hen werkte heb ik verschillende posities bekleed en op het laatst was ik de lokale directeur van de stichting. Daarna ben ik naar Tanzania vertrokken waar ik in totaal negen jaar gewerkt hebt op twee internationale scholen. Ik was onder meer verantwoordelijk voor de training van onderwijzers. Beide scholen heb ik begeleid naar hun internationale erkenning voor het Brits onderwijssysteem. Vorig jaar ben ik terug gegaan naar Uganda. Ik woon 14 km van de Bondeko School in Kakiri, waar ook het SOS kinderdorp is. Zelf ben ik afkomstig uit Fort Portal in het westen van Uganda. Ik ben getrouwd en we hebben vier kinderen waarvan de twee jongste nu in het laatste jaar van de middelbare school zitten. Ik hoop nog heel wat jaren op de Bondeko school te kunnen werken want ik wil graag mijn steentje bijdragen om kansarme kinderen beter onderwijs te geven.

Mooi eenvoudig materiaal

Rixt Lanting

Het is alweer een halfjaar geleden dat ik terugkeerde naar Nederland na vijf weken in Uganda aan het werk te zijn geweest.

Het waren intensieve weken met veel afwisseling en indrukken.

Op de Bondekoschool stond nu David aan het roer, met flinke hulp van Marieke, die voortvarend aan het werk was gegaan. Watze en Renske kwamen al snel het team versterken en zo waren we met vier mzungu's aanwezig. Er waren nog een paar nieuwe leerkrachten aangenomen. In februari gingen we flitsend en bruisend van enthousiasme van start. So far so good, de afloop kennen jullie.

Schamel onderkomen

Mijn verblijf in Uganda bestond naast het werken op de school ook nog uit het bezoeken van andere projecten van vriendin Annelies. Zij is vrijwilligster voor Childrens Sure House, waarvan ik wel eens eerder scholen heb bezocht in o.a. Kiwangala. Ik bezocht, met haar, schooltjes van 'het armste soort'. Een schooltje gemaakt van hardboard in een sloppenwijk in Kampala en een school ondersteund door Mtoto Africa, een organisatie gerund door een zeer gedreven en sympathiek echtpaar en sympathisanten. Met zeer eenvoudige middelen geeft men kinderen een kans op onderwijs en iedereen zet zich meer dan 100 procent in om er iets van te maken. Overal weer kinderen die ons uit volle borst welkom toe zongen en vol trots hun eenvoudige schriftjes lieten zien. Het blijft een feest om dit soort scholen te bezoeken, steeds weer gerund door oprechte Ugandesen die het beste voorhebben met de arme medemens. Ik was diep ontroerd door de inzet van Sam en zijn team. We bezochten ook een middelbare school waar M'TOTO Africa een met aids besmet meisje ondersteunt uit een zeer arm gezin en haar zo een kans geeft op een volwaardig leven. We gingen op visite bij haar moeder en broertjes en zusjes in een zeer schamel onderkomen van nog geen twee bij twee meter. Ach, zo langzamerhand raak je hieraan gewend, maar het blijft een trieste aanblik.

Red Earth

Met Ineke Bloemendaal, trainster van Jolly Phonics, heb ik een nieuw plan uitgewerkt. We brachten al eens een bezoek aan Wilde Ganzen om te sparren over het onderwijs aan het jonge kind in Uganda. Met Jolly Phonics en Happy start dachten we een mooie ingang te hebben. We kregen een contact van een zgn, Pummer, die wij in Drachten opzochten. Deze pensionado kwam geregeld in Uganda en bracht ons in contact met Red Earth, een Engelse organisatie die flink aan de weg timmert in Masaka. Ineke en ik gingen een kijkje nemen op dit project en waren diep onder de indruk van de opzet en uitwerkingen die hier werden gedaan. Een Engels echtpaar heeft een compleet trainingscentrum opgericht. Ze hebben een mooi programma uitgerold voor het onderwijs aan het jonge kind dat op meer dan 100 scholen in de omgeving is uitgezet. Van kosteloze materialen ontwikkelingsmaterialen, spellen dus, maken. Ineke en ik keken de ogen uit en verwonderden ons over onszelf dat we zelf nooit op dit idee waren gekomen. Van plastic flesjes, karton, doppen en kroonkurken, mbv scharen, stiften, linialen en lijm kan je ontzettend veel materialen maken. Memoriespellen, cijferkaartjes, letterdobbelen, telspellen, puzzels....noem maar op. De mogelijkheden zijn eindeloos.

Zo kunnen leerkrachten die geen geld ter beschikking hebben een schat aan materialen ontwikkelen en met de kinderen spelenderwijs leren. We bezochten twee scholen waar ze ermee werkten en waren diep onder de indruk en enorm geïnspireerd. Vervolgens zijn we beiden aan het knutselen geweest en hebben zelf tientallen spellen ontwikkeld die we op een school van een bevriende Ugandees hebben uitgetoetst. We hebben drie zaterdagdagen workshops aan leerkrachten gegeven om te ervaren of ze hier zelf mee aan de gang kunnen. Er werd vol enthousiasme geknutseld en met de spellen gespeeld. Uiteraard moest alles uitvoerig uitgelegd worden want dit soort spelvormen is deze mensen vreemd. We hebben er een hele lesbeschrijving bij ontworpen zodat het ook vastgelegd is. Ineke en ik hebben plannen om dit in de toekomst verder uit te werken en op te zetten. Moses, de bevriende Ugandees, ziet het helemaal zitten om de coördinatie hiervan op te pakken en hij doet dat vooralsnog prima, dus daar hebben we het volste vertrouwen in.

Verder heb ik nog wat kleine en grote avonturen beleefd, want ook de kinderen van Jane waren er nog, maar het voert wat ver dat allemaal te benoemen. Voor geïnteresseerden verwijs ik naar mijn weblog; www.rixtenbondeko.waarbenjij.nu

Laten we hopen dat de rust terugkeert en ieder de draad weer op kan pakken. Het is vreselijk te bedenken dat al die lieve en enthousiaste kinderen zolang thuis moeten zitten en een schooljaar aan hun neus voorbij zien gaan. Heel verdrietig en hopelijk verandert de situatie heel snel, want zoals altijd wordt de armste mens het hardst getroffen in een crisis. Met warme groet en dank voor alle belangstelling en zorg.

Project Bondeko professionals

Theo Groot & Joost Hetsen

Partin

Bijna een jaar geleden zijn we via Partin (platform particuliere initiatieven) benaderd met de vraag of wij een project wilden indienen om jongeren te steunen bij economische initiatieven. Een privé vermogensfonds wilde graag een aantal initiatieven op dit terrein in Uganda steunen en zocht via Partin geïnteresseerden. Er zijn diverse groepen die allerlei projecten in Uganda ondersteunen. In een Partin platvorm, met de naam Forsythia, hebben die groepen hun verschillende voorstellen naar voren kunnen brengen. Joost en Theo hebben namens Bondeko een voorstel ingediend.

K.S. Foundation

Via een videoboodschap maken de bestuursleden van de tot dan toe anonieme club Forsythia zich pas in juli bekend. Het is de relatief jonge stichting 'K.S. Foundation', die voortkomt uit het bedrijf K.S. Profiel BV, een familiebedrijf dat is gespecialiseerd in de productie van staalprofielen. De foundation richt zich met name op projecten die de economische zelfstandigheid vergroten en focust zich op projecten in Nederland en Oost-Afrika. Het bestuur is onder de indruk van ons voorstel en onze antwoorden op de aanvullende vragen. Ons voorstel is uiteindelijk deze zomer goedgekeurd en kan nu uit de startblokken vertrekken.

We zullen het bestuur middels periodieke evaluaties op de hoogte houden van de voortgang en hopen op een vruchtbare samenwerking met K.S. Foundation!

Werk vinden

Al langere tijd zien we dat veel van onze schoolverlaters geen vast werk vinden maar zelf aan de slag moeten. Sommigen zijn direct na de lagere school naar een beroepsopleiding van twee jaar gegaan, anderen – omdat ze daar te jong voor waren – hebben eerst vier jaar middelbare school gedaan. Ze hebben leren metselen, tegels zetten, badkamers installeren, timmeren, haarverzorging, naaien, je kunt het zo gek niet bedenken.

Allemaal lopen ze tegen dezelfde dingen aan:

- Het is moeilijk om aan klanten te komen
- Hun eigen technische kennis is vaak nog onvoldoende
- De klanten betalen niet zoals is afgesproken (en ook zichzelf komen overigens niet altijd afspraken na)
- De begrotingen die ze voor een klanten maken kloppen van geen meter (waardoor ze dus het schip in gaan)

- Ze kunnen niet sparen om wat gereedschap te kopen
- En zo zijn er nog wat dingen.

Kortom ze slagen er niet in zich als kleine ZZP'er in de markt te zetten.

20.000 euro

Met de financiering die we nu via Partin krijgen, gaan we een pilot opzetten. Het idee is om een tiental jongeren die op onze school gezeten hebben, te helpen met het verbeteren van hun eigen 'bedrijfje' en elkaar daarbij ook te ondersteunen. Gedurende een periode van 18 maanden krijgen ze begeleiding van een professionele coach. Dat is een Ugandees die veel ervaring heeft jongeren aan het werk te krijgen. Hij bekijkt met hen wat hun zwakke en sterke kanten zijn en ondersteunt hun initiatieven.

Er worden drie korte trainingen gegeven waar met name bedrijfsmatige zaken aan bod komen:

- Hoe werf ik klanten
- Hoe maak ik een contract op en hoe kan ik dat nakomen
- Hoe houd ik de financiën bij en hoe kan ik een goede kosteninschatting maken
- Hoe onderhoud ik mijn gereedschap.

Ook krijgen ze de gelegenheid, als dat nodig is, hun eigen vaardigheden nog verder te verbeteren via een soort stage bij ervaren ambachtslieden. Verder kunnen ze een renteloze lening krijgen van maximaal 750 euro om basis gereedschap te kopen. Als ze de helft van de lening voor het einde van het programma hebben terugbetaald, hoeven ze de rest niet meer terug te betalen.

Voor dit project van 10 deelnemers lijken de kosten per deelnemer hoog. We hebben het prachtige bedrag van bijna 20.000 euro gekregen.

Het is een voor de hand liggende vraag die ook gesteld is door KS Foundation. De kosten van het project zijn echter goed te verantwoorden. Het betreft een pilot waardoor er altijd een aantal opstartkosten zijn. Alle deelnemers krijgen daarnaast een toolkit van ongeveer 750 euro per stuk. Dit wordt als het goed is (deels) terugbetaald, maar moet natuurlijk wel voorgefinancierd worden. Ten slotte is er het deel training en coaching. Dit wordt op een professionele wijze aangepakt en daar betaal je ook in Uganda flink voor. Neem daarbij de duur van het project (18 maanden) en de kosten zijn heel goed te begrijpen.

De Bondeko professionals

De hoop is dat de tien jongeren aan het eind samen een soort vereniging opzetten 'de Bondeko professionals' en dit samen als een brand of 'handelsmerk' in de markt gaan zetten. We hebben een potje voorzien om hen te helpen met marketing. Als dit goed uitpakt hopen we in de toekomst een nieuwe financiering te vinden om schoolverlaters te helpen hun weg te vinden – via beroepsonderwijs – op de arbeidsmarkt.

Inmiddels proberen we de 237 jongeren die we sinds de start in 2008 van school zijn gegaan weer op te sporen en hen uit te nodigen zich aan te melden voor dit programma als het op hen van toepassing is. We hebben nu 15 aanmeldingen binnen en daar wordt straks een selectie uit gemaakt. In oktober hopen we al van start te gaan.

Corona woordzoeker

Lotty

Op verzoek heb ik voor deze Amahoro weer een thema-woordzoeker gemaakt. Veel puzzelplezier!

C	A	P	A	C	I	T	E	I	T	H	N	A	F	S	T	A	N	D	
I	J	N	O	G	R	I	E	P	O	T	N	E	M	E	L	O	S	I	I
F	T	S	H	U	I	S	H	O	U	D	I	N	G	E	V	E	N	E	
E	I	I	T	U	I	T	S	L	A	G	G	D	N	A	H	E	P	H	
R	S	T	S	A	M	E	N	L	E	V	I	N	G	K	R	P	A	R	
S	P	I	E	I	V	N	M	O	F	O	N	R	I	J	D	A	M	N	E
T	E	E	O	V	M	E	H	O	K	I	G	L	S	T	R	O	O	K	
E	C	F	H	G	I	M	W	A	N	E	E	R	E	I	J	R	V	Z	E
O	I	M	U	T	A	D	U	E	M	D	I	T	O	M	U	C	W	Z	
P	A	N	D	E	M	I	E	N	R	S	K	T	A	E	S	O	A	N	
N	L	M	R	E	H	C	S	O	I	E	T	A	S	G	T	R	A	O	
A	I	L	N	E	M	O	O	Z	B	T	L	E	P	I	E	O	I	E	
M	S	T	A	A	T	W	T	I	H	E	E	D	R	J	T	N	E	W	
E	T	D	S	A	T	S	N	P	U	F	Z	I	R	E	E	A	N	E	
S	E	B	L	N	E	N	K	U	I	F	B	O	T	O	N	A	T	D	
M	B	O	A	I	E	D	R	R	D	E	L	L	E	B	O	O	G	S	
R	O	R	N	N	E	N	I	D	I	C	H	T	T	K	O	M	U	T	
I	E	D	E	R	E	E	N	V	G	T	E	M	P	O	L	R	K	R	
V	T	E	V	S	G	E	S	L	O	T	E	N	A	N	I	H	C	I	J
M	E	N	E	L	E	S	N	I	J	H	C	S	R	E	V	L	E	O	D

Adem
Afstand
Anti
Binnen
Boa
Boete
Borden
Bres
Capaciteit
China
Corona
Covid
Cijfers
Datum
Dicht
Doel
Droom
Drup
Effect
Elleboog
Etappe
Evenals

Gesloten
Geven
Griep
Groet
Hand
Hamsteren
Hoest
Huidig
Huishouding
Iedereen
Ideaal
Immuniteit
Isolement
Koorts
Kuif
Negatief
Neiging
Niest
Normaal
Moe
Mondkapje
Onzekerheid

Opnames
Pandemie
Poets
Positief
RIVM
Rust
Samenleving
Scherm
Specialist
Staat
Statistiek
Testen
Tempo
Uitslag
Verantwoordelijkheid
Verschijnselen
Videobezoek
Virus
Vrij
Wedstrijd
Wereld
Zoomen
Zwaaien